

Izhaja vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj.

Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sečani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 4. sveder. — Cene oglaševanja 16 st. na vrsto petič; poslanice, smrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON šte. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Naročbe brez dopolnjenega naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 652.841.

Dogodki na Ruskem.

(Brzobjavne vesti.)

PETROGRAD 5. Ravnateljstvo Putilovih tovarn je v nekem proglasu pozvalo štrajkujoče delavce, naj pridejo zopet na delo, sicer da bodo zaprli tovarne. Tovarne so zasedli kozaki, pehota in policija. Kakor se sliši, so delavci tovarne Laférme tudi prišli štrajkati. Ravnokar je prišlo uradno poročilo, da štrajka nad 25.000 delavcev.

BJELOSTOK 5. V središču mesta, v Lépovi ulici, kjer je stal fadar na straži, je bila vržena bomba. Šri se govorice, da je bilo ubitih več oseb. V nekaterih ulicah je slišati streljanje.

PETROGRAD 5. Transportna ladija »Veha« se je včeraj vdala še v ruskih vodah. Zdi se, da sta »Potemkin« in torpedovka, ki ga spremlja, zapustila romunske vode; ne ve se, kje da se sedaj nahajata.

SEVASTOPOL 5. Eskadra pod poveljem Kriegerjem, ki je zopet odšla v Odeso, se je s »Pobjedonosca« povrnila semkaj.

V vseh zunanjih mestnih delih patrulirajo močai oddelki pehote in kozakov. Mir se do sedaj ni kalil.

ODESA 5. Na »Pobjedonoscu« so danes zopet nastali prepiri med mornarji. Poveljnik je o tem sporočil oblastnjam ter je izklesal 6 kolovodij. Angleški parnik »Cranleigh«, ki je bil včeraj vstavljen, je bil danes izpuščen na svobodo, potem ko so ga skrbno preiskali. Torpedovke, nahajajoče se v pristanišču, so odplule. V pristanišču so pričeli zopet delati. Dospeli so inozemski parniki da ukreajo blago, odpluli so tudi parniki v Herzon in Nikolajev.

Vojna na skrajnem Vzhodu.

Japonska mornarica. — Nebogatov.

LONDON 5. »Daily Telegraph« poroča iz Tokija, da je bil zadnji v Kure zgrajeni uničevalec torpedov »Ošimo« uvrščen v japonsko mornarico. Admiral Nebogatov in 81 Rusov je bilo odvedenih v Kioto.

Ladije »Bajan« in »Peresvjat« bodo v Port Arturu le površno popravili ter jih prepeljejo potem na Japonsko. Govori se, da bodo te ladije z drugimi ladjami, ki so jih Japonci uplenili, tvorile posebno eskadro pod enim admiralom, ki so se odlikovali v bitkah.

Načelnik generalnega štaba.

PETROGRAD 5. Kakor je razvidno iz nekega dnevnega povelja oddelka vojne mornarice, bodo na novo ustanovili mesto načelnika generalnega štaba, ki bo v vseh vprašanjih, ki se tičejo generalni štab in

vojno pripravljeno, neposredno podložen carju. Načelnik generalnega štaba je stalen člen sveta za deželno obrambo, se udeležuje vseh sej najvišjih vladnih oblastnj ter ima glas o vseh vprašanjih, ki zadevajo kompetenco generalnega štaba.

Brzobjavne vesti.

Velik požar na Dunaju.

DUNAJ 5. Po noči je v zalogi železa in kovin A. Fischer & Sina izbruhnil velik požar, ki je trajal več ur. Škode je 300.000 kron. Šest oseb je bilo lahko poškodovanih.

Kredit za alpske železnice.

DUNAJ 5. Na povabilo posl. Steitwenderja se je danes sestalo okoli 100 poslancev iz alpskih dežel in južnih pokrajin. Na shodu je bilo soglasno konstatirano, da so vsi zastopniki alpskih dežel brez razlike narodnosti sklenili uporabiti vsa pripravna sredstva, da se kredit za alpske železnice rešijo še pred zaključkom tega zasedanja. S tem v zvezi je rešiti tudi važne lokalne železnice za Tirolsko, Štajersko in Niže-Avstrijsko. Bil je izvoljen izvrševalni odbor, da izvede te sklepe in da stopi v pogajanja z vlado in parlamentarnimi strankami. Odbor se je takoj podal k ministerskemu predsedniku ter je prejel od njega obširna pojasnila o vedenju vlade.

Rusko-japonska vojna.

Trst, dne 5. julija 1905.

Od dne 27. junija do 1. julija ni bilo beležiti nikakih dogodkov na bojišču v Mandžuriji. V zadnjem poročilu o položaju smo beležili dogodke od 20. do 27. junija, ki so se vsi vršili na vzhodnem krilu.

Dne 1. julija je en oddelk Rusov napadel pri Sanvaise oddelk Japoncev, ki je zasedal pozicijo kakih 16 verst južno od Lanhumpen. Ob 7. sveder so Rusi vzeli to utrjeno pozicijo in so proganjali Japonce 3 verste daleč, uničivši en cel japonski batalijon.

Ojama pa je sporočil istega dne, da je 13 milj severno-vzhodno od Hangpina odbil 600 ruskih konjenikov. Istodobno da je bil neki drugi ruski detachment — sestavljen iz infanterije, kavalarije in 18 topov — napaden od Japoncev. Boj je trajal do jutra. Rusi so bili odbiti in so izgubili 400 mož (???) Japonci pa 90 (??).

Dne 2. julija so Japonci — glesom poročila Linevičevega — zopet uprizorili ofenzivne izpade (na istem vzhodnem krilu, na prostoru pri Hajlunčenu), ki pa so bili vsi odbiti od Rusov. Istotako je bil odbit izpad Japoncev proti Bajbe, dalje ispada na potu

gar blizo, razun mladega gospodiča, ki je polagoma jezdil na konju v zgornje mesto. Temu gospodiču je šlo vse to mahanje in pačenje. Mladič je bil menda velik svobodnjak, da si plemiškega rodu. Zato se ni držal praznih navad svojega plemiškega gospodstva. Naenkrat je gospod Mikič Prodanič — to je bil namreč mladi plemič — obrnil svojega konja proti krčmi, iz katere je skočil prepokorno stari Tomaž.

— Mene kličeš? je vprašal Mikič.

— Na službo, milostljivi gospodič! se je poklonil Tomaž.

— Kaj je? je pregovoril Mikič s konja.

— Eh, naj mi tvoja milost oprost, ali trebalo bi daljšega razgovora, je odgovoril Tomaž smehljaje se.

— Ah, da stopim s konja? Da stopim pod tvojo streho? Pa dobro! je mahnil mladenci z rameom, skočil s konja, vrzel krčmarju vajeti in rekel: Sprovedi konja za hišo, privedi ga, da mi ne bo stal na ulici. Mogla bi se najti kaka dobra dušica ter mi ga smakniti izpred nosa moj tem, ko mi dva govoričiva v tvoji jami.

Nantšantšen (Munšantšen?) — Linhotšun (Lugašan?) v gornji dolini Itunho. (Itunho je mala stranska reka reke Sungari). Slednjič je bil tudi odbit izpad proti Vanhokovu. (Vanhegov?), tudi v gornji dolini Itunho.

Dne 2. julija je sporočil Ojama, da je 6 milj severno od Jušonga porazil oddelk ruske kavalarije, 400 mož. Rusi da so imeli velike izgube. Japonci so jih preganjali.

Dne 3. t. m. je poročal Linevič, da so Japonci v isti dolini uprizorili izpad do Linhuheta, in sicer do gorske soteske, 10 verst severno od Julantse, in do vasi Languktee, a so bili potolčeni, tako, da so se umikali na svoje prejšnje pozicije, neprestano nadlegovani od ruske kavalarije.

Vsi ti boji spredajih oddelkov se vrše torej, kakor vidimo, s menjevalnim s vseh. Boji, javljeni od Lineviča, so se bili brez dvoma južno in južno-vzhodno od Tsantšadjana (ob virih rek Huaho in Sungari). Glede bojev pa, ki jih je javil Oyama, ni možno na karti konstatirati, kje so se prav vršili, ali na vsaki način tudi na vzhodnem krilu (morda v severno-vzhodni Koreji.)

Kakor znano so japonski ofenzivni izpadi začeli najprej na zapadnem krilu okoli 12. junija. Pozneje, okoli 20. so prešli na vzhodno krilo, ki se vrše zaporedoma in le z malimi presledki. Le en pogled na karto nam pa pravi, da japonska ofenziva ni skoro nič napredovala in zadržila na prostoru, kajti vidimo, da to, kar danes pridobivajo, jutri zopet izgubljajo.

Po vseh teh bojih zadobivamo utis, da Linevič jako dobro vodi nekako ofenzivno defenzivo, da so torej to boji po načinu Burov, in sicer oddelkov, katerih moč varira od male patrulje do preko brigade. Ti oddelki delujejo na široki fronti (preko 250 kilometrov samostojno sicer, a vendar po intencijah višjega poveljnika. Po inicijativi Lineviča zadobivajo ti boji več ali manjše dimenzije. Ta način vojevanja na toli široki fronti, na kateri nastopa povsodi s primerno velikimi silami proti sovražniku, pušča tega poslednjega popolnoma v nejasnem glede moči in pozicij lastne glavne rezerve. A tu treba posebno naglasiti, da se vsi ti boji vrše z namenom poizvedovanja o moči in razvrčenju sovražnikove glavne vojske. Ta način vojevanja, ki pušča, kakor rečeno, sovražnika v nejasnem glede lastne glavne moči in pozicij, sili sovražnika v cepljenje in deljenje, ter nudi s tem lastnim oddelkom priliko za doseganje taktičnih in včasih tudi strateških uspehov.

Rusom prihaja tudi v prilog, da se mora japonska armada boriti z velikimi geografskimi težkočami radi gorovja Kamalin, Pinlin, Lungan in Tsanhošan. To je prostor vzhodno od železnice do rek Jalu in Sungari. Ta gorovja so zelo uboga na komunikacijah!

— Ali, milostljivi gospod, se je razjezil Tomaž, pri moji hiši, pa...

— Bog ti razbi čašo, moj mili Tomaž! Odvedi konja, pravim ti, ne pretvarjaj se. Ta krčma tvoja je vsem tatovom tako milo shajališče, kakor zlatim čebelam cvetoča lipa. Odvedi konja in nikar ne peri črne krave.

Na te nemile razloge gospodiča je Tomaž obmolknil, kajti ni jih mogel pobijati. Odvedši torej konja za hišo in privezavši ga tamkaj, hitel je v krčmo, kjer se je njegov plemeniti gost spustil na klop ter je z močnico svojega meča in ostrogami svojih konjskih čizmav začel razkopavati vlažna tla poda.

Vsaki čas ima svoje otroke, katerim utiskuje tudi svoj znak na čelo tako živo, da izginjajo z njega tudi znaki starega plemena, podedovani od dedov, in stara vrlina trdnega od kamena. Izlasti tedanji burni, nemirni časi so prevrnili dušo mnogim ljudem, sicer spoštovanim po kraljevini. — Bilo je, kakor da je človeška kuga prišla na Hrvaško, kakor so se ljudje za denar, časti in oblasti prodajali raznim pra-

Dalje treba pomisliti, da so Rusi na svojem umikanju razdejali vse prehode preko rek. Temu nasproti pa ima Linevič v svojem operacijem prostoru, ki je omejen na jugu od rek Lisho, Tsinho in Sungari, na zapadu od reke Taliahu, a na vstoku od reke Sungari, na razpolago bogat komunikacijski sistem, namreč, več nego še enkrat toliko od Japoncev. Med komunikacijskimi sredstvi je posebno poudarjati intaktno železnico Harbin-Tjelin, stransko železnico Tsantšun-Kirin in tri izborne glavne ceste, ki tečejo paralelno k glavni železnici, proti glavnemu japonskemu predelu pri Tjelinu. Poleg tega ima ruska vojska na razpolago mnogo transverzalnih ert z glavno smerjo od severo-zapada proti jugo-vstoku, to je, iz prostora Tsantsan-Kirin proti hrbtu gorovja Lungan.

Iz vsega tu povedanega mora biti jasno vsakomur, zakaj se japonska ofenziva razvija v toli počasnem tempu. Če radi teh geografskih okolišnosti — in ne glede na dejstvo, da njihov material kvalitativno vidno pada — ter radi razmer prostora bo imel tu Ojama, vzlic vsej svoji fiktivni številni premoči, premagovati težave, s katerimi v primeri so bile one pri Mukdenu le malenkostne.

Japonske izgube v bitki pri Tšusimi.

»Ruskij Invalid« poroča, da je v pomorski bitki pri Tšusimi bilo pogrezenih 16 japonskih ladij, 24 jih je pa bilo znatno poškodovanih.

Dve japonski ladiji se potopili.

»Ruskij Invalid« od 28. t. m., poroča da sta dve japonski transportni ladiji na poti v Korejo zadeli na mine ter se potopili. Ena ladija je bila »Tominaru«, ime druge ni znano. Na obeh ladjah je bilo baje 900 konjenikov s konji, štirje topovi in velika množina vojnih potrebščin.

Premirje.

Iz Nev-Jorka poročajo, da se vrše sedaj potom predrednika Roosevelta pogajanja med Rusko in Japonsko, v svrhu, da prenehajo sovražnosti in da se sklene mir. Roosevelt se nadeja, da bo premirje sklenjeno v nekoliko dneh.

Car Nebogatov.

Iz Tokija javljajo, da je admiral Nebogatov prejel iz Petrograda vest, da car ne želi, da bi se Nebogatov po zvršetku vojne povrnil v Rusijo.

Avstrijska poslanska zbornica.

Dunaj 5. Na interpelacijo poslanca Rizzi je glede vojaških vaj, ki jih je teh dni imel pešpolk šte. 5 deželne brambe v Pulji in na katerih je bilo več vojakov zadetih od solnčarice, je minister za deželno brambo Schönaich prečital uradno brzobjavko, iz katere je razvidno, da je vaja trajala od 6. ure

vim in nepravim potegovalcem za zlato kraljevske krono. Živel se je burao, kralo in plenilo neusmiljeno, trojilo se je brez obzira, duše so bile podivjale, med gospodo je zavlada razbojniška narav. Tudi plemenitaška mladina se je po večem delu odvrnila od stare aramožljivosti in zakona ter se zasukala na slabo. Saj zorni mladi junačič ni rastlel sedaj pod skrbnim očesom matere, ki bi ga držala na uzi, da ne pozabi Boga in aramožljivosti; niti oče, stara hrvaška korenika ni utegnil navajati na staro poštenje in čisto junaštvo. Svetišče rodbine je bilo skoro prazno. Oče je odšel s vojsko, mati je sedaj tu, sedaj tam iskala svetja, a mladenci, če mu je le desnica mogla dvigniti meč, je poletel prerano pod šotor borilcev, v vojsko, da se bje kakor plačanec za slavo tujina, da se nauči grajati Boga, prazniti čaše preko mere in žeje, metati kocke prave in krive, objemati dekleta, ki niso mogle najti svetja pod človeško streho ter so ostanke svojega nepoštenja nosile pod šotor na prodaj.

(Pride še.)

PODLISTEK.

242

Prokletstvo.

Sprogovinski roman Avgusta Šenoa. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. O.-Š.

Dva trikrat je bil prišel tudi na prag krčme, obišel pijanimi očmi ves kraj, da vidi, kdo prihaja, kdo odhaja; zatem je zopet obrnil ulico hrbet ter se izgubil v tajnostno tmino svoje glasovite »jame nemira vračjega«, kakor so jo v tistih dobah nazivali pobožni ljudje. Ko pa je zopet enkrat prišel do vrat, odprli sta se mu očesi bolj na široko in kakor da se je stresnil, začel se je globoko klanjati, zvrčati obrar, prevračati oči in mahati z rokama, kakor da ga je jahal ves peklenški zbor. Bilo ga je zares smešno gledati in svet bi bil zares vekliknil v en glas, da je Tomažu krenila pamet na stransko pot, ako bi ga bilo videlo več ljudi, kakor se paši in premeče. Na srečo pa ni bilo niko-

25 minut do 9. in pol ure zjutraj, med tem časom so pa vojaki večkrat počivali ter se okrepčali z vodo. Ea mož je umrl, od 65 obolelih so vsi ozdravili razun 16. Od teh jih 13 pojde jutri zopet k svojim stotnijam, trije ostali so izven nevarnosti. Zdravnik, ki si je zvinil nogo, je moral v Pulo po železnici, radi tega je polk ostal brez zdravnika. Minister poda zbornici obširneje poročilo.

Zbornica je v sprejela predlogo glede spremembe zakona o hišnem davku, potem predlogo glede nedeljkega in prazniškega počitka v obrtnem predmetu s spremembami, ki jih je sklenila gospodarska zbornica.

Prihodnja seja jutri.

Slovensko vseučiliščno vprašanje.

Mi smo že povedali, kako mislimo o izjavi naučnega ministra, da treba uvaževati tudi željo Nemcev na Kranjskem in zasnovati v Ljubljani dvojezično visoko šolo. Seveda je bila izjava ministra bolj previdno koncipirana, ker je govorila nekako o slovenskem vseučilišču, na katerem bi se nekatere discipline nemški predavale. In zdi se, da so se na Kranjskem že precej spoprijaznili s to željo... A najlepše je prišlo potem, ko so Nemci začeli izjavljati, da minister ni prav povedal njihove želje. Oni da mislijo marveč na nemško vseučilišče, na katerem bi se eventuelno nekatera predavanja vršila v slovenskem jeziku!!

Mi smo — kakor računano — že povedali, kar mislimo. Naše stališče je: narod slovenski je zahteval slovensko vseučilišče! Če se slovenski merodavni krogi le za las odmaknejo od tega stališča, utegne se zgoditi, da na akciji našega naroda za ta veliki naš postulat ne bo več tiste zloženosti in kompaktnosti, ki je potrebna, ako hočemo kaj doseči. Ali temu vprašanju našemu preti še druga nevarnost, ako se naši rojaki na Kranjskem oprimejo misli na dvojezično visoko šolo. Potem utegnemo izgubiti tudi pomoč drugih Slovanov. Na to nevarnost opozarja tudi praška »Politik«, ki izvaja, da vseučilišče, ki je zahtevalo Slovenci, more biti jedino le slovensko!

»Politik« zaključuje: »Slovenci so samosvojen narod. A če bi se izrekli za dvojezičnost in s tem v resnici za premož nemškega učenega jezika, potem bi morali ostali Slovani vzeti to le z obžalovanjem na znanje. Nikakor pa se ne more zahtevati od teh Slovanov, da bi podpirali akcijo, delujočo na kaj takega. Zadnji čas je, da se slovenski poslanci spoznamo vsaj v čisto narodnih stvareh, ker sicer pride iz najnoveje akcije nov težak udarec za slovenski narod in njegov položaj v državi.«

Gospoda na Kranjskem naj razmislijo malo! Kaj bo, ako ob vehementnem navalu sovražnika izgubimo simpatije in pomoč zaveznikov?

Dogodki na Ruskem.

»Potemkin«.

Iz Konstanca poročajo od 4. t. m.: Splošno se sodi, da »Potemkin« ni odplul od tukaj v Odezo, ampak proti bolgarski oziroma turški obali. Dokazano je, da se na ladiji nahaja le še 10 tonelast premoga in 60 vršnih biskuta. Bati se je torej, da utegne »Potemkin« naspasti trgovinske ladje. Konzuli, bivajoči v Konstanca, so brzojavili v Carigrad, da bi zasogel »Potemkin«, ki je odplul iz Konstanca brez živih, oropati s potoma trgovinske ladje, ki naj se varujejo. Mornarji imajo na razpolago pol milijona rubljev in 200 krogelj.

»N. Fr. Press« poroča iz Konstanca: Pred svojim odhodom iz tukajšnje luke je posadka »Potemkina« dostavila zastopnikom inozemskih vlad v Konstanca nastopno izjavo: Ruska oklopna »Potemkin« pripadajoča tavrski eskadri je pričela odločilen boj proti ruski avtokraciji. Dočim objavljamo to vsem evropskim vladam, smatramo za svojo dolžnost, da izjavljamo, da jamčimo nedotakljivost vseh inozemskih ladij, ki se nahajajo v Črnem morju, kakor tudi vseh mest in pristanišč v Črnem morju.

Kapitulacija »Pobjedonosca«.

Iz Odeze javljajo od 4. t. m.: Formalna predaja »Pobjedonosca« se je izvršila včeraj zjutraj. Častniki so se povrnil na ladjo. Kolovodje ustaje in nekoliko mornarjev je

bilo izkrcanih ter zaprtih v trdnjavo. Na krovu ladije je bil prirejen altar, pred katerim je moštvo priseglo vnovič.

Drobne politične vesti.

Položaj na Ogrskem. Kakor javljajo iz Budimpešte, prevladuje v ogrskih opozicijskih krogih mnenje, da se utegne položaj do jeseni spremeniti. Računa se, da bo potem koalicijsko ministerstvo vodilo pogajanja za kompromis.

Sina srbskega kralja Petra. Kakor poročajo iz Belegrada, je kralj Peter sklenil poslati oba svoja sina, Jurja in Aleksandra, v kako francosko vojno akademijo. Princea odpotujeta na Francosko že v tem poletju.

Papež hoče iz Vatikana. Rimski list »L' Italie« zatrja, da se je papež odločil, da hoče na vsaki način iz Vatikana. »Italie« pravi, da ve iz najzanesljivejšega vira, da je Pij X. na tem, da ostrani še svoje zadnje pomisleke ter prigrvarjanja in pritisk drugih.

Predsednik Loubet noče pod nikakimi pogoji, da bi ga zopet izvolili glavarjem francoske države. Predsednik je že našel privatno stanovanje. Loubet se noče več baviti s politikom, ko enkrat zapusti palačo Elysee.

Kredit za alpske železnice. Z Dunaja poročajo, da je rešitev kredita za alpske železnice v tem zasedanju zagotovljena. Poslanska zbornica bo zborovala še prihodnji teden.

Domače vesti.

Promocija. Dne 7. julija bo gospod Ljudevit Pivko na dunajskem vseučilišču promoviran doktorjem modroslovja. — Če stitamo.

Vojaske vaje in njihove žrtve. Pod naslovom »Za brambovski peš polk št. 5 — mučeniški dan« nam pišejo iz Pule: Cesta med Vodnjanom in Pulo je posuta z izmučenimi obnemoglimi vojaki — rezervniki in aktivniki. Ženice, vračajoče se s svojimi oslički iz Pule domov in gledajoče te prizore, jočejo in pomagajo po možnosti tem revežem. Trume slovekoljbnih Pulčanov, sanitetni oddelki mesta, vojne mornarice in pehote prihajajo z vozovi na les nesreče brambovkega polka, na usodepolno cesto proti Galežanu, da pomorejo nesrečnejem in jih odvedejo v mesto.

Takovi, pretresljivi, so bili prizori.

Kakor imajo vsaki dan trde vaje, tako je bila tudi dne 3. julija vaja v vsem polku pod poveljstvom poveljnika Klikića. Hitro po peti uri v jutro je začelo za siromašne vojake pravo mučeništvo. Vročina grozna, neznosna, počitka pa — nič. In to je trajalo do poludne. Stotnije so se krčile in manjšale od ure do ure. Številno stanje moštva je iznašalo, ko so dospeli domov 15—35 mesto 65—80. Misli si morete, kakovi so se ti reveži privlekli na svoje stanove. Po prvem površnem štetju so cenili, da je obnemoglo okoli 500 mož. A drugi, ki niso obležali? Ali se ni bati, da je marsikateri rezervnik, oče družine, prejel kal boleznin in — presgodnje smrti?!

Vse prebivalstvo mesta pulskega je ogorčeno do skrajnosti. Pripomniti treba, da je polkovnik vkljub temu, da je videl, kako cepajo mož za možem, prepovedal, zagrozil s strogo kaznijo, imeti obvezano okoli čepice platno v varstvo tilnika, takoiimenovani »Nackenschutzuch«. Oni, ki so si že obvezali to platno, morali so je zopet sneti. To belo platno varuje kolikor toliko pred silo vročine. Ali doli je moralo. Vsi klici med vajo: vode, acqua, Wasser — so ostali neuslišani. Še le, ko so dospeli v Galežan, so jim privoščili hladno hladilno vodo. Vročina je bila nad 40° Celzija. To v naglici; druge podrobnosti že še izveste.

Poslanec Rzzi je stavil v zbornici poslancev nastopno interpelacijo:

Dne 3. t. m. je nekaj batalijonov brambovcev, koncentriranih v Puli, imelo marš v svrhu vaje, čemur je bila vsled nenadne vročine ta posledica, da je mnogo vojakov obolelo, a trije so umrli. Vaje, prirejane ob takih nenormalnih okolnostih, ne morejo imeti namena, da vojake privadijo težkim naporom, kajti tudi v tem pogledu treba se držati neke meje, katere ni smeti prekoračiti. Humanitarai št vleva izogibati se nevarnostim, ki jih je tako lahko predvidjati, in ob katerih gre za zdravje in življenje oseb.

Podpisani smatrajo, da mora vojna uprava v sličnih slučajih postopati strogo, da se določi, koga zadevje odgovornost. Na drugi strani bi morala vojna uprava, če se ni storila tega, izdati stroge odredbe, da se v bodoče ne bodo dogajala več taka zlostavljanja v masah. Podpisani si dovoljujejo vprašanje do njeg. eksel.:

Kako more njeg. ekselencia opravičiti postopanje poveljnika, ki je dne 3. t. m. priredil iz Pule marš brambovcev ob okolnostih, ki so dajale predvidjati, da prideta zdravje in življenje vojakov v resno nevarnost?!

Madjarske in italijanske šole za Slované. V Komorskih Moravicah obstoji madjarska šola, v kateri je 48 otrok. Po materinem jeziku jih je 33 Hrvatov ali Srbov, 3 Nemci in le — 12 Madjarov.

Podobno je tudi z mnogimi italijanskimi šolami v Istri. Tudi takih je, ki ni v njih niti enega samega italijanskega otroka. Tako bi mogel n. pr. slavni učitelj Zec — da čujete gospodje pri »Učit. Tovarišu«!! — povedati, koliko italijanskih otrok je na njegovem italijanskem oddelku na šoli v Pomeru pri Puli!!

Azijatsko-turški odnošaji v ulici Fabio Severo v Trstu. Pišejo nam: Aliste se ali kedaj sprehat po ulici Fabio Severo? Ako niste, pojte vsaj enkrat! Ne bo vam žal. Via Fabio Severo leži na višini in z nje se uživa krasen pogled na Trst. Via Fabio Severo se nahaja na državni cesti, ki s trga pred vojašnico od kavarn Fabris vodi na Opčine. Via Fabio Severo bila bi pravi raj, bila bi ena najdražestnejših »kampanj«, ako ob današnjih okolnostih ne bi bila v Trstu, ampak... nekje tam v centralni Afriki... na Kongu!

Ni je v Trstu bolj zanemarjene ulice, nego je ravno Fabio Severo. Za to ulico se ne briga noben vrag; v njej je popolna anarhija, tu je pravi pekel. Ni je javne sigurnosti. Ni nikake kontrole, ni municipalne, ni državne, ni redarstvene. Ista državna cesta je zanemarjena do grozota. Na istej leži prah debel nekoliko centimetrov. Po zraku plavajo celi oblaki najgostejšega prahu. Ta prah dvigajo v zrak po cesti neprestano vozeči tovorni vozi, avtomobili, motocikli, velocipedi, kočije in... inelita mularia. Ni ena hiša, ni ena rodbina ne sme odpirati svojih oken ne po dnevu ne po noči, da bi v tej afrikanški temperaturi in vročini prezračili svoje sobe. In da si se v led tega okna ne odpirajo, vendar-le fini prah s ceste prodira skozi žaluzije v sobe in jih napolnjuje. Vsa stebila, evetje in rastline po vrtovih so pokrite debelim spnenim prahom, ki izjeda, suši in uničuje vso vegetacijo. Pod večer prihajajo celi batalijoni inelite mularie ter letajo gori in doli po vsej ulici kakor besni, se vsepnjajo na murve, ki so ravno kar polne sadu ter tržejo in devastirajo cele veje na murvah, bombardirajo drevesa s kamenjem, delajo škodo hišam in vrtovom ter so nevarni življenju tam stanujočih rodbin in pasantov. Skoro da ne sme nikdo več sedeti na svojem vrtu, ker vsaki hip pada nanj kak kamen. Med vilo št. 104 (pol.) in javnim vodnjakom blizu vile Kessel leži črna in gnusen gnoj, ki teče od časa do časa iz kanala, v kateri se stekajo hišni odpadki hiš št. P. 19. — T. 9, P. 20 — T. 10, P. 195 — T. 295 in P. 136 in 137. Ta smrdljivi gnoj človeških fekalij in drugega smrada se cedi po zidu, pripadajočem k vrtu vile št. 104 ter teče dalje izpod zida po ulici, proizvaja v tej abnormalni temperaturi največi smrad in provzroča največi javni škandal, ki traja že nad mesec dnij vzlic vsem korakom, ki jih je lastnik vile št. P. 104 osebno storil toliko pri okrajnem načelniku g. E. Pellegrini v ulici Giulia, kolikor na mestnem magistratu in na samem c. kr. namestništvu. In vzlic vsemu temu se vse do danes ni ničesar storilo v tem pogledu od nobene strani. Proti temu nečuvnemu javnemu škandalu psujejo vsi, ki bivajo v bližini. Psujejo pasanti, ker se zrak napolnjuje s evaporacijo in miazmi tekočih fekalij. Ako pojde to še dalje v tej abnormalni temperaturi, bati se je, da navstanejo bolezni.

Opozorjamo torej kompetentne faktorje, da se temu turško-azijatskemu stanju v ulici Fabio Severo stori takoj energičen konec. Kajti potrpečljivost ljudij je do sedaj zastoj pričakovala, da se odstranijo gori opisane nepristočnosti. Nu, ta potrpečljivost bo imela svoj konec, ako se v interesu javnega zdravja, javnega reda in morale ne stori to, kar bi se bilo moralo storiti že zdavna.

A buou intenditor parole poche.

Nesreča na Gorjancih ali umor? Iz Novega mesta nam pišejo:

Po našem mnenju prvo ne more b'ti tajno, ker se vrši na javnem prostoru, do katerega ima pristop vsak, pač pa je obdukeja tajna, ker se vrši v mrtvašnici, torej v zaprtem prostoru. Do katere meje pa sega tudi ta »tajnost«, ne vem gotovo; pač pa je znano vsakomur, da imajo vsi ilustrirani listi, ki se bavijo z aktualnimi slučajji, ne samo slike ekshumiranih, marveč še druge tajne slike, da škie niti ne omenjam. Od kod jih ti dobivajo, in kateri zakon jim to dovoljuje, če je pri nas ravno nasprotno? Novomesto ne zaostaja, kar se tiče kriminalistike in izvanrednih dogodiljav, relativno niti za velikimi mesti. To vemo mi, tukaj živeči dobro, malo pa zunanji svet. In zakaj? Odgovor je lahak. Novomesto je poluotok, nasut z birokracijo neprijazno navadnemu ljudstvu. Tu se skrbi marljivo za to, da se vae, kar bi imelo priti na dan, prej ko možno potaplja v lenih valovih Krke.

Nu, povrnilo se k slučaju Juršič in premostrimo malo vprašanje, kaj je tu verjetneje: ali nesreča ali zločin?

1. Ali je možno, da bi bil — vspricho vseh podatkov, ki jih imamo — Juršič ponesrečil?

2. Ali ni verjetneje, da je Juršičev padec in smrt povzročil le zloben namen?

3. Kdo je zločinec?

V svrhu obrazložitve prvih dveh vprašanj pustimo osebo Turka, kolikor se da pri miru in bavimo se samo z Juršičem, ponovivši ob kratkem vse dejanje. Juršič, ostavivši Turka Pangrčgrmu, se vozi sam proti domu. Takoj iz vasi pri »Jurjevem podcu« zavija vozna pot strmo nizdolu. Na desno je (brez ograje, seveda) prepad, blizu 20 m globok. Iz neznanega nam vzroka sta zavila konja v stran, a še predno je šlo vse skupaj v prepad, sta se konja zajezdila ob neki gabar, ki ni daleč od pota. Razdalja do gabra ni še tako strma; prava strmina se začneja še le pod gabrom nizdolu. Juršič, predvidjajoči grozno nevarnost, je skočil z voza in hoteč konja rešiti, jima je prerazal (?) vprežni vrvi in jermena (?) na hrbtu (?) O tem ga je pa konj na desni udaril proti ušesom (?) in — — — no, in potem je Bog zna, kako vse skupaj zdrčalo doli.

Tam doli pak je prišel pod konja (?). Le ta mu je s svojo težo polomil 5—6 reber, vled česar je nastala smrt. Kedaj pa je prilezel izpod konja, ali pred, ali po smrti, to seveda nam ni znano. Gotovo je le, da so ga drugi dan našli kakor je ležal počez pred konjema.

Voz je bil, seveda, čeprav še le nov, ves zdrobljen. Kobila, vsa zamotana, je ležala še živčev, konj, manj poškodovan, pa je stal, ko so prišli prvi svedeki na lice mesta.... Omenili smo že na drugem mestu, da tako nekako se je mogla glasiti prva relacija orožništva v Cerovcu, temeljem katere je sodšče v Novem mestu stvar smatralo za rešeno, in odredilo pogreb ponesrečenca.

(Pride še.)

Romanje na Brezje. Zvedeli smo, da je včeraj ob 1. uri popoldne s posebnim vlakom odšla iz Trsta na Brezje slovenska Marijina družba, okoli 500 oseb. Romanje vodi g. kanonik Kosec. Povrnejo se danes zvečer.

Vročina, toča in viharji. Iz Šepulj nam pišejo: Včeraj dne 3. t. m. smo imeli po vsem Krasu grozno vročino, kakoršne se ljudje ne spominjajo. Toplomer je stal na 38—39 stopinj nad ničlo. Vročina je bila tako silna, da so ljudje ostavljali delo na polju. V večih vaseh je bilo tudi slučajev, da so ljudje padli v nezavest. Tako se je zgodilo v Tomaju, Križu in Štorjah. Nad Štorjami je umrl posestnik Andrej Jelušič od Jerišev, ko je spravljal seno. Pal je v nezavest in v kratkih minutah je izdihnil dušo.

Okoli 5. ure popoldne je začelo grometi in bliskati in je navstal vihar, ki je bil tako silen, da je odnesel kmetovalcem — med Senožčani in Štorjami — neštevilno centov pokošeneega sena. Samo enemu kmetu v Štorjah ga je vzelo kakih 400 centov. Istotako je vihar odnesel mnogo sena posestniku Antonu Turku iz Šepulj, ki je imel pri Štorjah ravno pokošeno. Za viharjem je sledilo nekoliko dežja.

Z Dolenjskega nam pišejo: Dne 3. t. m. okoli 4. ure popoldne je razsajal silen orkan po vsem Dolenjskem na severo in jugo-vzhodno stran. Ruval je drevje, obračal kozoce, pustošil žito in trgal strehe

hiš. Tudi debela toča je potokla na mnogih krajih, izlasi v Mirni Peči in Ponikvah. — Od vseh strani prihajajo vznemirajoče vesti.

Iz Gročane v Istri nam pišejo: V ponedeljek dne 3. t. m. bila je neznosna vročina. Že zjutraj ob 8. uri kazal je termometer 25° C v senci. Bilo ni nobenega vetra. Popoldne so se jeli zbirati oblaki od severa in tudi grmeti je začelo. Kar se je obrnila burja in ob 5. in četrt je začela padati toča, debela kakor kurja jajca. Padala je z velikim, redka in malo časa. Pobila je več šip in več opek po strehah, oklestila tudi drevje. Škode na polju ni posebne. Tako debela toča ne pomeni v tukajšnjem kraju.

Na Reki je kazal termometer 35 stopinj C. O nobene strani ni nobenega vetra. Na polju je solnčarica zadela nekega kmeta, ki je kosil travo ter je na licu mesta izdahnil.

V Rimu je v torek kazal termometer 38.8 stopinj. Pet oseb je zadela solnčarica. Termometer na trgu sv. Petra pod obeliskom je kazal 42 in pol stopinj C.

Tudi na Dunaju je kazal termometer 42 stopinj. Več oseb je obolelo v sled solnčarice. Vročina je tudi po noči velika.

Ravnatoško prihajajo poročila iz Severne Nemčije, da vlada tamkaj izredna vročina.

V Pragi je v torek kazal termometer na solnem 54.6 stopinj Celzija, v senci 33.8 stopinj.

V Berlinu se je v sled vročine počel tajati tlak iz asfalta.

Strelna je udarila v ponedeljek med hudim viharjem in nevihto v župno cerkev v Knežaku. Razbila je stebre pri koru, da se je isti podrl.

Toča debela kakor kurja jajca je padla dne 3. t. m. v sodnem okraju Trebnje na Kranjskem in napravila na več krajih veliko škodo, izlasi pa je zelo opustošila vinograde.

Toča je v ponedeljek pobila po občini Boljuna v Istri. Tretjina poljskih pridelkov je uničenih. Onega dne je bilo tamkaj 35 stopinj C vročine.

V ponedeljek dne 3. t. m. so imeli v Novem mestu velikanski vihar, pomešan s točo. Vihar je prevrnil tudi nekaj poslopij, izruval drevesa po okolici in razdrl več streh. Tudi po drugih krajih Dolenjske sta vihar in toča napravila mnogo škode.

V Suhoriji na Notranjskem je v ponedeljek popoldne toča pokončila skoraj vse poljske pridelke. Ljudje ne pomnijo take nevihte in tako debele toče.

V Rimu je bila večeraj še hujša vročina nego prejšnje dni. Bilo je mnogo slučajev solnčarice. Prenehala so vsa dela na polju.

V Milanu je večeraj kazal termometer 39 stopinj C. Mnogo ljudi je zadela solnčarica. Umrla je šest oseb. Večeraj zjutraj je v Milanu in okolici divjal grozen vihar.

Tudi iz Toskane prihajajo poročila o izredni vročini in o mnogih slučajih solnčarice s smrtnim izidom. Temperatura zaseda 38.2 stopinj C.

V Novem mestu ni ves mesec junij nikdo umrl. Za mesto, ki šteje nad par tisoč prebivalcev, redek slučaj.

Angleška eskadra na Reki. Kakor javljajo z Reke, pride dne 20. t. m. tjakaj angleška sredozemska eskadra, ki ostane tamkaj dva tedna. V imenu cesarjevem vsprejme eskadro nadvojvoda Štefana. O tej priliki pride na Reko tudi admiral grof Montenucci.

Slaba letina v Dalmaciji. Iz Dalmacije prihajajo glasovi, da bo tamkaj tudi letošnja letina. Spomladi je kazalo vse lepo, ali potem je neprestano deževje in nevihte škodovalo poljskim pridelkom; v vinogradih se je pojavila peronospera.

Orožnik umrl v sled solnčarice. Iz Pariza javljajo, da je v ponedeljek med Tinjanom in sv. Petrom zadela solnčarica postajevo orožnikov iz sv. Ivana v Šterni, Antona Fačala. Ponesrečenca so prenesli v Tinjan, kjer je umrl.

Utonil je v torek v ribniku pri rokoviškem gradu blizu Ljubljane superior tamošnjega salezijanskega zavoda dr. Angel Fests. Šel se je po noči kopat v ribnik ter je tam ponesrečil. Rojen je bil dne 15. oktobra 1866. v Turianu.

Velikanski požar je bil v torek ob 6. uri zvečer v Horjulu pri Vrhniki. Upelnil je baže 24 hiš z gospodarskimi poslopji. Oganj je bil tem hujši, ker so ljudje že popravili seno. Zgorelo je tudi več prešičev

in nekaj goveje živine. Poštarju je zgorela tudi večja svota denarja. Domači in gasilci z Vrhnike so omejili požar, da ni zgorela vas vas.

Vročina je še vedno neznosna. Vse ob 8. uri zjutraj je termometer kazal v senci do 30° Celsius. Popoldne je vročina narasla do 32°, a je še vedno naraščala. Ni najmanjša sapica da bi bila zapihala. Vzduh je grozno soparen.

Solnčarica. Večeraj smo imeli v Trstu tri slučajne solnčarice. Prvi, ki je padel za solnčarico je neki približno 40-letni delavec. Delal je pri skladišču južne železnice »Silos«. Ob 10. uri popoldne je pa revež pal nezavesten na tla in se ni več ganil. Prenesli so ga v mestno bolnišnico. Njegovo stanje je jako nevarno.

Kmalu popoldne je pa na ulici del Bosco, zadet od solnčarice, pal na tla 42 letni voznik Štefan Križmančič, stanujoči v ulici Petronio št. 20. Kakor prvega, je zdravnik se zdravniške postaje dal prenesti tudi njega v bolnišnico. Tudi Križmančič je jako težko zadet.

Tretji je bil pa 74-letni zasebnik Josip Berndt, stanujoči v ulici del Mercato vecchio št. 3. Nahajal se je blizu Lloydove palače. Ob 1. uri popoldne je pa revež pal na tla. Pozvali so k njemu telefoničnim putem zdravnika se zdravniške postaje, a ker je imel zdravnik opravila drugje, je šel k Berndtu sam postrežnik. Videč, da stanje starčevega ni tako težko, kakor je bilo prvih dveh zadetih od solnčarice, ga je postrežnik s kočijo odvedel na njegovo stanovanje.

Samomor. 20 letnega Rajmunda Felzerja, ki je bil podobar na Lloydovem parniku »Trieste«, so našli večeraj v jutro mrtvega v njegovi kabini. Zdravnik se zdravniške postaje, ki je bil pozvan k nesrečnemu, je konstatoval, da se je nesrečni mladenič zastrupil s karbolno kislino.

Truplo samomorilca je bilo prenešeno v mrtvašnico pri sv. Justu. Vzroki tega samo mora niso znani.

Zastrupljenje se žganjem. Na pomožno postajo društva »Igea« so večeraj popoldne redarji prinesli 58 letnega težaka Josipa Mauro, stanujočega v ulici sv. Filipa št. 14. Mauro je bil izpil ogromno množino žganja in so mu bile v sled tega noge popolnoma odpovedale. Pal je bil na tla in se pri tem precej ranil na čelo. Zdravnik na pomožni postaji je pa konstatoval, da je Maurovo življenje v veliki nevarnosti, kajti kazali so se na njem vsi znaki zastrupljenja se žganjem. Izpral mu je želodec in ga dal potem odvesti v bolnišnico.

Koledar in vreme. Danes: Izajja, prerok. Jutri: Elizabeta, kraljica. — Temperatura ob 2. uri popoldne + 33.5°. — Vreme: lepo, jako vroče.

Društvene vesti in zabave.

Pevsko društvo »Kolo« v Trstu bo slavilo v nedeljo, dne 9. julija 1905. desetletnico svojega obstanka in obletnico razvija društvene zastave. Slavnost se bo vršila po nastopnem vporedu:

1. Godba. 2. a) »Za dom«, moški zbor; b) N. Slavjanski: »Bolgarskija pjesna«, mešan zbor, poje pevsko društvo »Kolo«. 3. Slavnostni govor, govori društveni predsednik. 4. A. Foerster: »Sokolska«, moški zbor, poje pevsko društvo »Adrija« iz Barkovlj. 5. Adamič: »Ptička«, mešan zbor, poje pevsko društvo »Zarja« iz Rojana. 6. J. Labarnar: »Kedar mlado leto«, mešan zbor, poje pevsko društvo »Slovan« iz Padrič. 7. »Himna Zvonimira«, moški zbor, poje »Slovenska mladina« iz Sv. Ivana. 8. »Naša zvezda«, mešan zbor, poje pevsko društvo »Slovenska Lira« iz Sv. M. M. spodnje. 9. F. S. Vilhar: »Na vrelu Bosne«, moški zbor, poje pevsko društvo »Slava« iz Sv. M. M. spodnje. 10. Sattner: »Po zimi iz šole«, mešan zbor, pev. društvo »Vesela« iz Škedenja. 11. I. pl. Zajc: »Večer na Savi«, poje pevsko društvo »Zori-slava« iz Sežane. 12. »Slovan na dan«, mešan zbor, poje pevsko društvo »Lipa« iz Bazovice. 13. Št. Ferluga: »Vene narodnih in umetnih slov. pesmi«, poje pevsko društvo »Zvon« iz Opčin. 14. »Slovenski svet ti si krassan«, poje pevski zbor »Citelnice« pri Sv. Jakobu. 15. Stegnar: »Plemstvo« moški zbor poje zbor »Bratovščina sv. Cirila in Metodija 16. Hajdrih: »Morje Adrijansko«, moški zbor, izvajajo vsa pevsko društva. 17. Umetalni ognji. 18. Godba.

Po izvršenem vporedu začne v dvorani ples, na vrtu pa svobodna zabava.

Slavnost se bo vršila na vrtu »Narodnega doma« pri sv. Ivanu. Na slavnosti bo svirala svetovnanaka godba.

Začetek slavnosti na vrtu ob 5. uri popoldne.

Vstopnina na koncert 50 stotink za osebo, otroci pod 10 let prosti. — Vstopnina k plesu: za moške 1 krono, za ženske 40 stotink.

Ples začne ob 9. uri zvečer in bo trajal do polnoči.

Blagajna za koncert se odpre ob 3. in pol uri popoldne.

Občni zbor »Dramatičnega društva«, ki se je imel vršiti danes 6. t. m. je odložen ter se bo vršil v drugi polovici tega meseca. Natančnejše podatke naznani odbor pravosodno.

Pevsko društvo »Zarja« v Rojanu bo imela svoj veliki koncert v nedeljo dne 23. julija v »Konsumnem društvu« v Rojanu.

Toliko na znanje drugim bratskim društvom, da bodo uvaževala to o določevanju svojih veselje.

Darila.

Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metodija sta podarila gg. Milka in Ivan 20 K v počestitev spomina pok. gospe Abram, matere ge. Antonijete Foerster iz Berolina; g. Josip Velikanje, svečenik v Juršičih v Istri 5 K. Bog blagoslovi plemenita darovalca in darovalko!

Razne vesti.

Elementarna katastrofa na Češkem. Minulo nedeljo je po več okrajih na Češkem napravila toča ogromno škodo. Na nekaterih mestih je padala debela kakor kurja jajca. Tudi veliki nalivi so silno škodovali.

Na drugih krajih na Češkem pa tožijo o silni suši, po nekaterih okrajih ni že šest tednov deževalo v sled česar je uničen velik del žetve.

Porotno sodišče.

Razprava Martinolich-Edvard Cuttin je večeraj nadaljevala in končala okoli 4. ure popoldne. Sodišč: je stavilo porotnikom 5 glavnih vprašanj — da li je toženez kriv razžaljenja časti s priobčenjem inkriminiranih člankov, in česar za vsak članek eno vprašanje — in 5 dopolnilnih vprašanj, da li je toženez dokazal resničnost trditve, ki se nahajajo v inkriminiranih člankih.

Porotniki so pa glavnim vprašanjem pritrtili z 11 glasovi proti enemu, a dopolnilnim so zanimali z istim razmerjem glasov.

Na podlagi tega pravoreka je bil Edvard Cuttin obsojen na 4 meseca ječe.

Loterijske številke, izrečane dne 4. julija: Brno 8 70 19 40 68.

Zadnje brzojavne vesti.

Dogodki v Rusiji.

Grof Ignatjev v Odesi.

ODESA 5. Grof Ignatjev je došel semkaj previdjen z izrednimi pooblastili.

Oklopnjača »Potemkin«.

FEODOZIJA 5. Oklopnjača »Potemkin« je došla semkaj. Zhtevala je premoga, živil in zdravnikov ter pozvala mestno upravo, naj jej za 24 ur jamči za varnost.

KONSTANCA 5. Poroča se, da je »Potemkin« pred Suino ustavil neki italijanski parnik ter mu odvzel premog.

ODESA 5. Govori se, da je »Potemkin« pred par dnevi iz neke nemške kolonijake vasi vzel živino ter jo odvedel na ladjo.

PETROGAD 5. »Praviteljstvi Vjestnik« židje, v sled česar beže židje sedaj iz Rusije, ker se boje protisemitskih isgrediv.

ODESA 5. Tukaj vlada razburjenost, ker se ne ve, kje da se nahaja »Knjaz Potemkin«. Le iz raznih govoric se je seznało, da je bil predvečerašnjim v Konstanci ter da je odplul v smeri proti Odesi, potem ko so romunske oblasti je odbile njegovo prošnjo glede nabave premoga.

Trgovina.

Borzna poročila dne 5. julija Tržaška borza. Napoleon K 19.11—19.15, angleška lira K — do —, London kratk termin K 239.30—239.70 Francija K 96.55—96.75, Italija K 95.55—96.70 italijanski bankovci K —, —, Nemčija K

117.30—117.60, nemški bankovci K —, —, avstrijska enotna renta K 100.25 100.50, ogrska kronarska renta K 96.90 97.30, italijanska renta —, —, kreditne akcije K 658.— — 659.50 državne železnice K 673.— — 674.50, Lombard 86.— 88.—, Lloydove akcije K 723.— — 730.— Srečke: Tisa K 338.50—342.50, Kredit K 482.50 do 492.50, Bodenredit 1880 K 906.— 313.—, denredit 1889 K 306.75 313.75 Turške A 139.— do 141.— Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri pop.

	včeraj	danes
Državni de g v papirju	100.80	100.90
» » srebro	100.80	100.85
Avstrijska renta v zlatu	119.35	119.35
» » kronah 4%	100.40	100.45
Avst. investicijska renta 3 1/2 %	92.85	92.75
Ogrska renta v zlatu 4%	119.15	117.35
» » kronah 4%	97.—	97.05
» » 3 1/2 %	88.—	88.—
Akcije nacionalne banke	1616.—	1639.—
Kreditne akcije	656.75	657.50
London, 10 Lstr.	240.82 1/2	240.82 1/2
100 državnih mark	117.45	117.40
20 mark	23.49	23.49
20 frankov	19.12	19.12
100 ital. lir	95.55	95.65
Cesarski cekini	11.28	11.28

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — Francoska renta 99.30, italijanska renta 106.50, španski exterieur 91.45, akcije otomanske banke 611.—. Menjice na London 251.41.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice 730.—, Lombardi 89.—, unificirana turška renta 85.95 avstrij. zlata rent. 101.—, ogrska 4%, zlata renta 100.80, Länderbani 478.—, turške sreč 132.50, parizka banka 1406.—, italijanske med-jonalne akcije —, akcije Rio Tinto —, —, Trd. 13.

London. (Sklep.) Konsolidirani den. 90.3/4, Lombardi 3.3/4, srebro 26 1/2, španska renta 8.3/4, italijanska renta 101.—, tržni diskont, 1%, menjice na Dunaju 24.25, dohodki banke —, —, izplačila banke —, —, Stalca.

Tržna poročila 5. julija.

Budimpešta. Pšenica za okt. K 15.82 do K 15.84; rž za okt. K 12.84 do K 12.86; oves za okt. od K 11.46 do 11.50; koruza za julij K 14.68 do K 15.—.

Pšenica: ponudbe zadostne, povpraševanje zboljšano, tendenca vzdržana. Prodaja 22.000 met. stot., za 5 stotink višje. Oves trdco. Druga žita nespremeneno. Vreme: vročina.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 43.3/4, frk. za sept. 44.1/4.

New-York. (Otvor.) Kava Rio za bar. e dobave, nepravilno, nespremenjeno, 20 st. tink zvišanja. Prodaja: 16.000 v. eč.

Hamburg. (Sklep.) Kava Santos good average za september 36 1/2, za dec. 37 1/2, za marec 38.— za maj 38 1/2. — Stalno. — Kava Rio navadna: toco 37—39, navadna reela: 32—40 1/2, navadna: 41—43.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za julij 22.45, za avgust 22.30, za september 21.60, za oktober 19.50, za november 19.05, za december 19.15. — Mlačno. — Vreme: oblačno.

Sladkor tuzemski Centrifugal 5 promn. Hed. K 74.— do 7.—, za maj-avgust K 74.— do 75.— C neasé in Mellist promptno K 75.75, za juli. a. gust K 75.— do 76.50.

London. Sladkor iz repe surov 11 1/4, St. Stalno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.50, za avgust 15.25, za sept.-oktober 15.25, za sept.-december 15.15 (mirno). — Pšenica za teko. m. sec 23.95, za avgust 2.90, za september-oktober 21.95, za sept.-december 22.10 (trd.). Moka za tekoči mesec 30.70, za avgust 30.60, za sept.-oktober 29.65, za sept.-december 29.30 (trdaj). Rencica: olje za tekoči mesec 50 1/4, za avgust 50 1/4, za september-december 50 1/4, za januar-april 50 1/4, mlačno. Spirit za tekoči mesec 53 1/2, za avgust 50 1/4, za september-december 44 1/2, za januar-april 40.— Sladkor surov 88.—, usn. nov 29.—, 29 1/2, stalno bel za tekoči mesec 32 1/2, za avgust 32 1/2, za oktober-januar 29 1/2, za januar-april 30.—, (stalno) rafinirani 66—66 1/2. Vreme: vroče.

Higiena v rodbini. Vesela resnica je, da ob činstvo čimdalje bolj vpoštevata svarila, ki izhajajo od najznamenitejših zdravnikov proti alkoholu in vsem pijakom, dražičim žive. K poslednjim je šteti, kakor znano, zrnata kava, ki se ne bi je smela navaditi zlasti naša dorastajoča mladina. V prid vsake rodbine se je tudi v poslednjem desetletju izvršila nekakšna izprememba v navadi in provzročila jo je Kathreinerjeva Kneippova sladna kava, ki ji posebno Kathreiner-Kneippovo proizvajanje daje okus in vonj znate kave. Zaradi te prednosti v okusu, vzorno združene s tako dragoceni, zdravstvenimi lastnostmi sladovini, je Kathreinerjeva Kneippova sladna kava že iz petnajst let najbolj priljubljena kavina pijača. Da si pa vsakdo zagotovi prednosti te rodbinske kave, ki speši zdravje, opozarjamo na to, da se pristna Kathreinerjeva Kneippova sladna kava prodaja samo v izvirnih zavojih z imenom »Kathreiner« in s sliko župnika Kneippa kot varstveno znakom. Vsi posnemki, ki jih pogostoma odtehtavajo odprto, so vedno le preprosto oprazen ječmen ali celo oprazna rž; to dvojje pa glede okusa ne more nikoli ustrezati zahtevam, ki jih upravičeno imamo do domačestke kavine pijače.

Pekarna in sladničarna z lastno tovarno biškotov

Fran Lampe

TRST - ulica Molin Grande št. 32 - TRST 3 krat na dan svež kruh, raznovrstne moke prvih ogrskih mlinov, fine vina v buteljkah, sladice itd. Sprejema naročbe za sladčice.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).

Če, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franco

Na prodaj je zaloga vina v dobrem kraju. — Naslov pove vratar hiše 25 ulice Giuliani.

10.000 hektolitrov vinskih sodov v vsaki velikosti od 5—70 hektolitrov prodaja po jako zmernih cenah tvrdka Alex. Breyer i sinovi. Krizevac.

Denar na razpolago na prve vknjižbe tudi na se ne dozišana poslojja in na zemljišča od K 1000 naprej. Prodajo se mali kosi zemljišča. Naslov: „Trgovinska kavarna“ od 4—5. ure pop.

Priden tehnikar ali inženjer si pridobi dobro prihodnost. Oglasiti se pri Živic in dr. i, trgovinska ulica št. 2.

Izvrstno molzno kravo (18—20 litrov na dan), ki je imela sedaj četrto tele, proda Bezeg na Gočah pošta Vipava.

V nedeljo bo v „Gostilni Trošt“ v Škorklji nad Rojanom od 5.—10. ure zvečer javni ljudski ples na podovih in v senci. — Vsak plesni komad le 5 nč. (10 št.).

Hiša št. 57 na cesti Kozina-nova, Herpelje, z nekoliko zemljiščem in vodnjakom, last pupilskih otrok, se proda za gld. 1400. Naslov: Leopold Gulič, Trst, ul. Rossetti 47.

Na prodaj je posestvo blizu Doline, pol ure od železniške postaje, obstoječe iz njiv, travnikov in vinogradov, dveh hiš, skupno 79 parcel fundus instructus. Pogoji ugodni. Več pove uprava našega lista.

Voditelj več slovenskega in italijanskega jezika, se išče za neko gostilno na dobrem kraju. Naslov pove „Edinost“.

Mladenič več knjigovodstva z večletno prakso, zmožen slovenskega, italijanskega, hrvatskega jezika v govoru in pisavi ter deloma tudi nemškega išče službe. Ewentuelno tudi samo pol dneva. Ponudbe pod „Bodočnost“ na upravo „Edinosti“.

4 pare čevljev za 5 K.

Vesled nakupa ogromne množine obvala in neke konkurzne mase prodajam le nekoliko časa po umazani ceni 1 par moških in 1 par ženskih črnih čevljev za vezati z močno nabitim podplatom, nadalje 1 par moških in 1 par ženskih modrih čevljev. Vsi ti 4 pari so najnovejše mode, močni, gorki in pripravi za zimo ter veljajo le 4 krone. Pošilja le proti predplačilu ali povzetju A. GELB. KRAKOV 40/3 — Za naročbo za dostave dolgolet stopala. Zamenja dovoljena ali denar nazaj ako ne bi ugasjalo

„SANUS“
novi higijenični zobotrebniki
disinfektirani parfemirani
zaprošeni patent
se prodajajo povsod.
C. COMINI, Trst Barriera 28

Kavarna-restavracija Sv. Ivan
5 minut od Bošketa.
SENČNAT VRT
VSAKO NEDELJO IN PRAZNIK
koncert
vojaške godbe c. in kr. pešpolka št. 97.
Izvrstno pivo, vino, mrzle jedila itd. itd.
Vstopnina prosta.
Na mnogobrojno udeležbo vabi
JULIJ PREMUR.

CESARE ALPRON
komisije in zastopstva
TRST
ulica Acquedotto 65, I.

Alojz Cian & A. Visintini
naznanjata cenjenemu občinstvu, da sta prevzela na lasten račun trgovino in avtorizovano krojačnico
Alla Città di Trieste
v ul. Torrente št. 40 (nasproti gledišču Goldoni).
Tam se vdobiva velika zaloga izgotovljenih oblik za odrasle in dečke. Delavske hlače prve vrste kakor tudi blago vseh vrst in najposlednejše novosti.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.
Vsak član ima po preteku petih let pravičo do dividende.

MALA OZNANILA

V novi prodajalnici jestvin in kolonijal Petra Peternel v ulici Gulia št. 76 je v dobri vsakorodne jestvine kakor: kava, riž, testenine (napeljske), sladkor, turčine in belo moko, naravno maslo, sveče, milo, jedilno olje prve vrste po 35 novč.
— Blago vedno sveže. —

Svoji k svojim!
Podpisani priporočajo svojo zalogo oglja, drva, premoga in drugo razno kurjavo ter petrolej. Pošiljanje na dom.
Josip Muha,
ul. Cavazza (uhod ulica Cavazzani št. 3).
— Telefon št. 1664. —

Guerino Marcon
ulica Tivarnella št. 3
Priporočajo svojo zalogo oglja in drva, ki je vedno prekrbljena z najboljšim kraskim blagom. Prodaja na debelo in drobno.
Pošiljanje na dom.
— Telefon št. 1664. —

— Nova zaloga —
ovsa in sena na debelo in drobno M. vd. Zerquench ul. Pierluigi di Palestrina (prej ul. delle Acque) vogal ul. Coroneo.

Narodni kolek je
vdobiti pri upravi
„Edinost“

Tomasoni Ulisse
Trst slikar-dekorator.
Sprejema delo na debelo Dekoracije sob s papirjem. Slikanje sob in napisov v vseh slogih in na vse načine. Ponarejan les in marmor. Ravnanje pohištva, podov itd. Vse po zmernih cenah, točno in hitro. — Delavnica: ulica Jgo Foscolo št. 19.

Iv. Kopač
svečar v Gorici
priporočajo priznane najboljše in najcenejše
♦ voščene sveče ♦
Cenik brezplačno in franko.

Nova prodajalnica
Romolo Perini
zlatar in droguljar
Via del Rivo 26
Sprejema poplave, kupuje zlato, srebrno in juvele.
Popravlja ure na jamstvo.

Prva trž. brusilnica
na električno moč
Gualtiero Cozzio
Passo S. Giovanni št. 2 (vogal ulice Torrente nasproti kavarni Chiozza izvršuje vsakorodne brusenje in poliranje.
Ima tudi v zalogi vsakovrstne nože itd.

MIRODILNICA
Simona Skrinjar
ulica Farneto št. 33
podružnica
ul. Settefontane 629
sprejema tudi pismena naročila ter pošilja na zahtevo blaga na dom po najnižjih cenah.

Podpisani priporočajo svojo
— NOVO PEKARNO IN SLADČIČARNO
pri Sv. Jakobu
ul. Settefontane 629
Vedno svež kruh. Pošiljanje na dom. Sprejema naročila in domači kruh v pecivo. Postrežba točna.
Benedikt Suban

Tovarna kisa
Bruschina & Hrovath
Trst - Riva Grumula 6
Zaloga vinskega kisa in specialnih kisov.
Konkurenčne cene.

F. Pertot urar
TRST - ul. Poste nuove št. 9
priporočajo veliki izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavanis itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za bismo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

MIRODILNICA
Henrik Bonetta
ul. Carradori 18 (vogal Geppe)
Specializirana navadnih in medicinskih drog, barv, pokosti, lakov, čestek, čipčev, navadnega in parfumnega mila, petroleja, spirita (žeste) za gorile. — Barvilo za čiščenje vina.
Nizke cene.
Prodaja na debelo in drobno

Prodajalnico jestvin
založeno z vedno svežim blagom I. vrste kakor: kavo vseh vrst, sladkorja, olja, mila, kisa, testenin, moke, otrobov itd. priporočajo svojim rojakom udani
Počkaj Ivan
ul. PETRONIO 2 (vogal ul. S. F.)

Jvan Jančar
tehn. konces. zobozdravnik
TRST ul. Torrente 32 II. n.
Delavnica za umetno zobovje. Izvršuje popolno zobovje iz kaučuka ali zlata po francoskem sestavu. Poprave v 2 urah.
Cene zmerno.
Sprejema od 8—6 pop.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
MERLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH ZAHTEVAH
KATALOGI BREZPLAČNO.

FREDIN
Zahtevajte le SELLE & KARY-JE
najboljše sredstvo za čiščenje vsako fino rumeno ali črno obvala
Najbolj se priporočajo za Boxcalis, Osearia, Chevreux in laki-rane čevlje.
DUNAJ, XIII.

Trgovina z manufakturnim blagom
ANTON SANZIN pok. Frana - Barriera vecchia II.
Velik dohod satena, perkala, batista, pikeja in cefirja. — Blago za ženske obleke, pletene spodnje srajce, moderci, drobnarije. — Bele in barvane srajce za moške, ovratniki, zapestniki; kravate in potrebščina za delavce.
Vse po najnižjih cenah, da se ni bati konkurence.

Svoji k svojim!
Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba, da edina hrvatska zavarovalna zadruga
„Croatia“
stoječa pod pokroviteljstvom slob. in kralj. glavnega mesta Zagreb sprejema vsako vrsto nepremičnin (hiše, gospodarska poslojja, tovarne) ter premičnin (kakor pohištvo, gospodarsko orodje, stroje, živino, žito, slamo, seno, blago v skladiščih ali na prostem itd.) v zavarovanje proti ognju in strelu po najnižjih cenah in z najboljšim jamstvom. — Dolžnost vsakega dobrega Slovana je zavarovati se pri domačem zavodu — že da ne gre denar v tujino.
Vsa zavarovanja sprejema ter daja vsa pojasnila
Podružnica zavarovalne zadruge „Croatia“ - Trst
ULICA TORRE BIANCA 20
Zastopniki za vsako mesto, trg in večje vasi (Primorske, Kranjske, Koroške in Štajerske) se sprejemajo pod ugodnimi pogoji.

Tržaška posojilnica in hranilnica
registrovana zadruga z omejenim poroštvom.
Piazza Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 952.
Vhod po glavnih stopnicah.
Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruge in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono. Posojila daje samo zadrugi in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2%.
Uradne ure: od 9.—12. dopoldne in od 3.—4. popoldne.
Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt. Ima najmoderneje urejene varnostne celice za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.
Poštno hranilnični račun 816.004.

„Slavija“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.865.386/80 K, izplačane odškodnine: 82.737.159/57 K.
Po velikosti druge vzajemne zavarovalnice naše države z vsakosi slojansko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Izvrstno jedilno olje
po 28 novč. liter v novi prodajalnici
A. BERINI & A. STRINGARI
ulica di Torre bianca 45.

Kis, milo, sveče in soda.
Jedilno olje po 28 novč.
ANTON SKERL
mehanič, zapriseženi zvedenec.
Trst - Carlo Goldonijev trg II. - Trst.
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“.
Napeljava in zaloga električnih zvočkov. Izključna prodaja gramofonov, zonofofonov in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popraviljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd. Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.
TELEFON št. 1734.

Svetko Hanibal Škerl
trgovec pri Sv. Ivanu
priporočajo svojo dobroznano
prodajalnico
jestvin in pekarno ter lastno
izdelane biškote.
Vedno sveže blago. Cene zmerno.
Posebno priporočajo kruh, koji tudi pošilja brezplačno na dom.

Mejnarodno spedijsko posredovanje
Caro & Jellinek
Trst ul. Romagna št. 2 Trst.
TELEFON št. 1627
Podružnice: Dunaj, Budapešt in Lvov.
Zastopstva na vseh glavnih trgih tu- in inozemstva.
Se priporočajo za preskrbljenje seljenj s zaprtimi blazinjenimi vozovi za pohištvo toli v mestu koli v tu- in inozemstvu.
Pakovanje za prevoz po morju.
Posebno ugodni pogoji za vojaške osebe in državne uradnike.
Posiljatelj vsake vrste po stalni nizki prevoznini.
Proračuni brezplačno.

GORISKA LJUDSKA POSOJILNICA
vpisana zadruga z omejenim jamstvom.
v Gorici
Gosposka ulica hšt. 7., II. nadstr.
v lastni hiši.
Hranilne vloge sprejemajo se od vsakega, če tudi ni član društva in se obrestuje po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni davek.
Posojila dajejo se samo članom in se cer na menjice po 6% in na vknjižbo po 5 1/2%.
Uraduje vsaki dan od 8. do 12. 1/2 ure pop. razven nedelj in praznikov.
Stanje hranilnih vlog leta 1904 K 1.485.607/11
posojil „ „ „ „ 1.573.842/34
glavnih deležev „ „ „ „ 112.720/—
Poštno-hran. račun št. 837.315.

Zaloga
izvozno-marčne (Export-Märzen) in vležane (Lager)
pive
v sodčkih in v boteljkah, kakor tudi
— kvasa —
iz tovarne Bratov Reinighaus Steinfeld pri Gradcu.
Zaloga Maitionijeve Giesshubler vedno sveže kisle vode po zmernih cenah pri
ANTONU DEJAK junior
TRST
Via degli Artisti št. 10.

Zavaruje poslojja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najakutnejše. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.